

บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
คำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (MD&A)
สำหรับปี 2551

ปี 2551 เศรษฐกิจในประเทศชะลอตัวลง เนื่องจากผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย คือ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และจีน ซึ่งขยายตัวในอัตราลดลง ส่งผลให้อุปสงค์ภายในประเทศและการส่งออกเริ่มชะลอตัวลงตั้งแต่ไตรมาส 3 รวมทั้งปัญหาการเมืองภายในประเทศโดยเฉพาะการปิดสนามบินในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน 2551 ทั้งนี้ จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปี 2551 ปรับตัวลดลงอยู่ที่ร้อยละ 2.6 จากเดิมในปี 2550 อยู่ที่ร้อยละ 4.9

ด้านสถานการณ์ราคาน้ำมันดิบในปี 2551 มีความผันผวนอย่างมาก โดยราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ ต้นปี 2551 อยู่ที่ระดับ 90 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล และราคาน้ำมันดิบดูไบปรับตัวสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์อยู่ที่ 141 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลในเดือนกรกฎาคม หลังจากนั้นราคาได้ปรับลดลงอย่างรวดเร็ว โดยราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ สิ้นเดือนธันวาคมลดลงอยู่ที่ 36 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ส่วนราคาน้ำมันสำเร็จรูปปรับตัวลดลงอย่างรุนแรงตามทิศทางของราคาน้ำมันดิบ ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2551 บริษัทฯ ได้ลดกำลังการกลั่นตามอุปสงค์ที่ลดลง โดยใช้กำลังการกลั่นเฉลี่ยอยู่ที่ 159,670 บาร์เรลต่อวัน และมีกำลังการกลั่นน้ำมันเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 170,035 บาร์เรลต่อวัน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 10

ความผันผวนอย่างมากของราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป โดยเฉพาะในไตรมาส 4 ส่งผลให้ในปี 2551 บริษัทฯ ขาดทุนจากสินค้าคงเหลือ (Stock Loss) และการปรับมูลค่าสินค้าคงเหลือลดลงตามราคาตลาดประมาณ 15,469 ล้านบาท โดยผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยปี 2551 มีรายได้จากการขายจำนวน 244,694 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8 ในขณะที่ต้นทุนขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 ทำให้ขาดทุนขั้นต้น 13,072 ล้านบาท ในขณะที่รายได้อื่นลดลงจากปีก่อน 3,335 ล้านบาท ทำให้บริษัทฯ มีผลขาดทุนสุทธิสำหรับปี 2551 จำนวน 18,262 ล้านบาท

1. ผลการดำเนินงาน

(หน่วย : ล้านบาท)

สรุปงบกำไรขาดทุน	ปี 2551	ปี 2550	เปลี่ยนแปลง	%
รายได้จากการขาย	244,694	227,518	17,176	8%
ต้นทุนขาย	257,766	212,013	45,752	22%
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	(13,072)	15,505	(28,577)	(184%)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	4,569	4,895	(326)	(7%)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	(16,780)	14,835	(31,615)	(213%)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,398	1,107	292	26%
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(18,262)	13,683	(31,945)	(233%)
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น (บาท)	(0.93)	0.70	(1.63)	(233%)

ธุรกิจปิโตรเลียม

รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำหรับปี 2551 มีจำนวน 180,294 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 17,592 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เนื่องจากราคาขายโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 23 โดยปริมาณขายลดลงร้อยละ 10 โดยเฉพาะปริมาณขายน้ำมันดีเซลลดลงจากปีก่อน 296 ล้านลิตร หรือลดลงร้อยละ 7 ส่วนปริมาณขายน้ำมันเบนซินลดลงเล็กน้อยร้อยละ 1 ทั้งนี้ จากผลขาดทุนจากสินค้าคงเหลือดังกล่าว ส่งผลให้บริษัทฯ ได้รับผลขาดทุนจากการดำเนินงานปี 2551 สำหรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจำนวน 13,653 ล้านบาท

ธุรกิจปิโตรเคมี

ปี 2551 บริษัทฯ มียอดขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี 61,488 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนเล็กน้อยร้อยละ 1 โดยเป็นสัดส่วนยอดขายผลิตภัณฑ์โพลีเมอร์ 41,081 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 2 เนื่องจากราคาขายได้ปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 3 ในขณะที่ปริมาณขายลดลงร้อยละ 5 หรือลดลง 45,716 ตัน เนื่องจากอุปสงค์ลดลงจากปัญหาเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง โดยเฉพาะตั้งแต่ไตรมาส 3 ราคาน้ำมันได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ประกอบการขึ้นปลายชะลอการสั่งซื้อสินค้า เพื่อรอดูสถานการณ์ด้านราคา ทั้งนี้ จากการที่ราคาวัตถุดิบและราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็ว บริษัทฯ จึงได้รับผลขาดทุนจากการดำเนินงานปี 2551 สำหรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีจำนวน 2,900 ล้านบาท

รายได้จากการขายและกำไรจากการดำเนินงานแยกตามกลุ่มธุรกิจ

	2551	2550	เปลี่ยนแปลง	%
(หน่วย : ล้านบาท)				
รายได้จากการขาย				
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	180,294	162,702	17,592	11%
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี	61,488	61,968	-480	-1%
อื่นๆ	2,912	2,848	64	2%
	244,694	227,518	17,176	8%
กำไรจากการดำเนินงาน				
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	(13,653)	4,774	-18,427	-386%
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี	(2,900)	5,518	-8,418	-153%
อื่นๆ	(261)	340	-601	-177%
รายการระหว่างกัน	432	384	48	13%
รวม	-16,382	11,016	-27,398	-249%

บริษัทฯ ได้ควบคุมและลดค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของโรงงานต่างๆ (Margin Improvement Review) รวมถึงการจ้าง Shell Global Solution International BV ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมีเป็นที่ปรึกษาในการปรับปรุงประสิทธิภาพโรงงานและขั้นตอนการผลิต ทำให้บริษัทฯ สามารถลดค่าใช้จ่ายได้ประมาณ 0.45 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ส่วนค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของบริษัทฯ ลดลง 326 ล้านบาท หรือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 7 ค่าใช้จ่ายที่ลดลง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ค่าที่ปรึกษา ค่าโฆษณา เป็นต้น

รายได้อื่นสำหรับปี 2551 มีจำนวน 956 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 3,336 ล้านบาท เนื่องจากปี 2551 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอยู่ในระดับค่อนข้างคงที่เมื่อเทียบกับปีก่อน ทำให้บริษัทฯ มีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 112 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปีก่อน นอกจากนี้ในปี 2551 บริษัทฯ มีการซื้อขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์จำนวนไม่มากนัก ทำให้รายการกำไรจากขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ลดลงจากปีก่อน 1,717 ล้านบาท นอกจากนี้ บริษัทฯ ขายหุ้นจากการปรับมูลค่าเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงเพิ่มขึ้นจำนวน 1,050 ล้านบาท ในขณะที่บริษัทฯ ได้กำไรจากการทำสัญญาแลกเปลี่ยนส่วนต่างราคาน้ำมันสำเร็จรูปและราคาน้ำมันดิบล่วงหน้าจำนวน 670 ล้านบาท

2. สถานะทางการเงิน

(หน่วย : ล้านบาท)

	2551	2550	เปลี่ยนแปลง	%
สินทรัพย์หมุนเวียน	37,919	68,331	(30,412)	-45%
สินทรัพย์รวม	104,112	133,175	(29,063)	-22%
หนี้สินหมุนเวียน	16,370	21,776	(5,406)	-25%
หนี้สินรวม	34,918	40,399	(5,481)	-14%
ส่วนของผู้ถือหุ้น	69,195	92,777	(23,582)	-25%

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2551 จำนวน 104,112 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2550 จำนวน 29,063 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 22 โดยมีสาเหตุจากสินทรัพย์หมุนเวียนลดลง ได้แก่ สินค้าคงเหลือลดลง 18,633 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการลดระดับกำลังการผลิตทำให้ปริมาณสินค้าคงเหลือลดลง รวมถึงการปรับมูลค่าสินค้าคงเหลือลดลงตามราคาตลาด ส่วนลูกหนี้การค้าลดลงจากปีก่อน 7,277 ล้านบาท เนื่องจากปริมาณขายและราคาขายปรับตัวลดลงในช่วงครึ่งปีหลัง

ด้านหนี้สิน ณ สิ้นปี 2551 มีจำนวน 34,918 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 5,481 ล้านบาท เป็นผลจากบริษัทฯ ได้กู้ยืมระยะสั้นเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น 8,215 ล้านบาท โดยเจ้าหนี้การค้าลดลง 12,614 ล้านบาท บริษัทฯ มีหนี้สินระยะยาว คือ หนี้กู้ยืมจำนวน 18,364 ล้านบาท โดยระหว่างปี 2551 บริษัทฯ ได้ซื้อหุ้นกู้คืนจำนวน 360 ล้านบาท เพื่อบริหารจัดการกระแสเงินสดและลดต้นทุนทางการเงิน

เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินและหุ้นกู้ของบริษัทฯ ณ สิ้นปี 2551 มีดังนี้

	ล้านบาท	อัตราดอกเบี้ย
หนี้สินระยะสั้น		
เงินกู้ระยะสั้น	8,250	3.55% - 5.15%
หนี้สินระยะยาว		
หุ้นกู้สกุลเงินเหรียญสหรัฐ	8,724	6.375%
หุ้นกู้สกุลเงินบาท	9,640	5.05% - 5.29%
รวม	26,614	

3. สภาพคล่อง

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีเงินสด ณ สิ้นปี 2551 จำนวน 8,550 ล้านบาท ลดลง 2,594 ล้านบาท การได้มาและใช้ไปของเงินสดระหว่างปี 2551 แบ่งตามกิจกรรมได้ดังนี้ บริษัทฯ มีเงินสดได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน 659 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากผลขาดทุนจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน 7,923 ล้านบาท และปรับกระทบด้วยการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน ได้แก่ สินค้าคงเหลือและลูกหนี้การค้าลดลงทำให้เงินสดเพิ่มขึ้น 21,001 ล้านบาท ส่วนเจ้าหนี้การค้าลดลงทำให้เงินสดลดลง 12,611 ล้านบาท ด้านการลงทุน บริษัทฯ ใช้เงินสดไปกับกิจกรรมลงทุน 4,518 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการใช้เงินสดจ่ายสำหรับโครงการลงทุนต่างๆ ได้แก่ โครงการความร่วมมือไฟฟ้าและไอน้ำ โครงการขยายกำลังการผลิตเม็ดพลาสติก ส่วนเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงินมีจำนวน 1,265 ล้านบาท โดยเงินสดรับได้จากการกู้เงินระยะสั้นจากสถาบันการเงิน 8,215 ล้านบาท และเงินสดรับจากการแปลงสภาพใบสำคัญแสดงสิทธิของพนักงานตามโครงการ ESOP จำนวน 592 ล้านบาท ส่วนเงินสดจ่ายประกอบด้วยจ่ายเงินปันผล 5,850 ล้านบาท และจ่ายดอกเบี้ย 1,375 ล้านบาท

เมื่อนำยอดเงินสดที่ลดลงระหว่างปี 2551 จำนวน 2,594 ล้านบาทหักกับเงินสดต้นงวด 11,144 ล้านบาท บริษัทฯ จึงมีเงินสดคงเหลือปลายงวด 8,550 ล้านบาท

4. โครงการลงทุน

ปี 2551 การดำเนินโครงการลงทุนระยะที่ 1 ของบริษัทฯ เพื่อขยายกำลังการผลิตและเพิ่มศักยภาพในการดำเนินธุรกิจได้ดำเนินการแล้วเสร็จใน 2 โครงการ คือ โครงการขยายกำลังการผลิตเม็ดพลาสติก ABS/CCM เพิ่มขึ้นอีก 21,000 ตันต่อปี และโครงการขยายกำลังการผลิตเม็ดพลาสติก HDPE Pipe Grade เพิ่มขึ้นอีก 40,000 ตันต่อปี สำหรับโครงการความร่วมมือไฟฟ้าและไอน้ำ ขนาด 210 เมกะวัตต์ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าและไอน้ำสำหรับใช้ภายในโรงงานของบริษัทฯ ซึ่งสามารถลดต้นทุนค่าไฟฟ้าและไอน้ำ ปัจจุบันโครงการดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการอนุมัติรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำหรับโครงการลงทุนระยะที่ 2 ซึ่งเป็นแผนการลงทุนระหว่างปี 2552 – 2554 มูลค่ารวมประมาณ 1,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน บริษัทฯ ได้ทบทวนแผนการลงทุน โดยชะลอโครงการลงทุนที่ไม่เร่งด่วน ได้แก่ 1) โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพโรงกลั่นน้ำมันเพื่อให้ น้ำมันตามมาตรฐาน Euro IV 2) โครงการปรับปรุงโรงกลั่นน้ำมันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกลั่นและเพิ่มกำลังการกลั่นน้ำมัน จาก 215,000 เป็น 258,000 บาร์เรลต่อวัน 3) โครงการขยายกำลังการผลิตเม็ดพลาสติกชนิด ABS/SAN 4) โครงการปรับปรุงท่าเรือ สำหรับโครงการลงทุนซึ่งบริษัทฯ ยังคงดำเนินการตามแผน คือ โครงการขยายกำลังการผลิตโพรพิลีน เพิ่มอีก 100,000 ตันต่อปี เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตเม็ดพลาสติกชนิด PP มูลค่าโครงการประมาณ 88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยโครงการจะเริ่มดำเนินการในปี 2552 และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2554

5. การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี

บริษัทฯ ได้เปลี่ยนนโยบายการบัญชีเพื่อเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 31 โดยเปลี่ยนวิธีราคาสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเข้าหลัง-ออกก่อนเป็นวิธีราคาถัวเฉลี่ยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551 และปรับปรุงงบการเงินปี 2550 ย้อนหลัง การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีดังกล่าวทำให้งบการเงินรวมปี 2550 ทำให้

กำไรสะสมต้นปีเพิ่มขึ้น 1,664 ล้านบาท และกำไรสะสมสิ้นปีเพิ่มขึ้น 2,361 ล้านบาท เป็นผลจากสินค้าคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น 2,361 ล้านบาท ส่วนต้นทุนขายลดลง 697 ล้านบาท เป็นผลให้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 697 ล้านบาท หรือเท่ากับ 0.04 บาทต่อหุ้น

6. เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน

- เมื่อวันที่ 7 ม.ค. 2552 บริษัทฯ ได้ลงนามในสัญญาเงินกู้ระยะยาวจำนวน 10,000 ล้านบาท กับสถาบันการเงินในประเทศ 5 แห่ง เพื่อใช้สำหรับโครงการลงทุน 5 โครงการ ได้แก่
 - 1) โครงการขยายกำลังการผลิตเม็ดพลาสติก ABS และ CCM
 - 2) โครงการขยายกำลังการผลิตเม็ดพลาสติก HDPE Pipe Grade
 - 3) โครงการพลังความร้อนร่วมไฟฟ้าและไอน้ำ
 - 4) โครงการขยายกำลังการผลิตโพรพิลีน
 - 5) โครงการขยายกำลังการผลิตเม็ดพลาสติก ABS และ SAN
- คณะกรรมการของบริษัทฯ มีมติเมื่อวันที่ 17 ก.พ.2552 ให้บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลจากกำไรสะสมสำหรับผลการดำเนินงานปี 2551 ในอัตราหุ้นละ 0.18 บาท โดยบริษัทฯ จะจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการงวด 6 เดือนหลังของปี 2551 ในอัตรา 0.08 บาทต่อหุ้น และกำหนดวันจ่ายเงินปันผลวันที่ 7 พฤษภาคม 2552
 ทั้งนี้บริษัทฯ ต้องนำเสนอมติดังกล่าวของคณะกรรมการ เพื่อขอความเห็นชอบที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2552 ในวันที่ 8 เมษายน 2552

7. อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	ปี 2551	ปี 2550
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	2.32	3.14
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.92	1.19
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.50	0.44
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น	(5.34%)	6.51%
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	(7.43%)	5.89%
อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น	(22.54%)	15.57%
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	(15.38%)	10.49%